

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) มีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษายาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ต่อองค์ประกอบด้านผู้สอน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านผู้สอน องค์ประกอบด้านนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษายาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านนักศึกษาระหว่างด้านอัตมโนภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
4. เพื่อสร้างรูปแบบการถอดยक्तिทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษายาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนักศึกษายาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ต่อองค์ประกอบด้านผู้สอนอยู่ในระดับดี
2. องค์ประกอบด้านผู้สอนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษายาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2
3. องค์ประกอบด้านนักศึกษาสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษายาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2
4. องค์ประกอบด้านนักศึกษา ระหว่างด้านอัตมโนภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล มีความสัมพันธ์กันทางบวก

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลหลักสูตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ทุกคนของวิทยาลัยพยาบาลนราธิวาสที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2533 จำนวนทั้งหมด

240 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น หรือตัวทำนาย มีดังนี้

2.1 ตัวแปรด้านผู้สอน แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

2.1.1 ลักษณะผู้สอน

2.1.2 วิธีสอน

2.1.3 สัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา

2.1.4 อุปกรณ์การเรียนการสอน

2.1.5 การประเมินผลการเรียนการสอน

2.2 ตัวแปรด้านนักศึกษา มี 4 ด้าน คือ

2.2.1 อึดทนโนภาพ

2.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.2.3 เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

2.2.3.1 ลักษณะของวิชาชีพการพยาบาล

2.2.3.2 ลักษณะของการปฏิบัติการพยาบาล

2.2.3.3 ลักษณะโดยทั่วไปของผู้ที่เป็นพยาบาล

ในปัจจุบัน

2.2.4 คะแนนสอบคัดเลือก แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.2.4.1 คะแนนข้อเขียน

2.2.4.2 คะแนนสัมภาษณ์

ตัวแปรตาม หรือตัวเกณฑ์ คือ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือ คะแนนเฉลี่ยสะสมของผลการเรียน
ตลอดปีของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนราธิวาส แบ่งออกเป็น
2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลต่อองค์ประกอบ
ด้านผู้สอน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 อันดับ ตามแบบของลิเคอท
ประกอบด้วยข้อความจำนวนทั้งหมด 38 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้
ด้านลักษณะผู้สอน จำนวน 10 ข้อ ด้านวิธีสอน จำนวน 10 ข้อ ด้านสัมพันธภาพ
ระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา จำนวน 6 ข้อ ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวน
6 ข้อ และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามวัดองค์ประกอบด้านนักศึกษา มีดังนี้

1. แบบสอบถามวัดด้านอ้อมโนภาพ มีลักษณะเป็นมาตราส่วน
ประเมินค่า 5 อันดับ ตามแบบของลิเคอท ประกอบด้วยข้อความจำนวนทั้งหมด
24 ข้อ เป็นเนื้อหาที่มีความหมายทางบวก 7 ข้อ และเนื้อหาที่มีความหมายทางลบ
17 ข้อ

2. แบบสอบถามวัดด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็น
มาตราส่วนประเมินค่า 5 อันดับ ตามแบบของลิเคอท ประกอบด้วยข้อความจำนวน
ทั้งหมด 30 ข้อ เป็นเนื้อหาที่มีความหมายทางบวก 23 ข้อ และเนื้อหาที่มีความหมาย
ทางลบ 7 ข้อ

3. แบบสอบถามวัดด้านเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 7 อันดับ ตามแบบของออสกูด ประกอบด้วยข้อความจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านลักษณะของวิชาชีพการพยาบาล จำนวน 10 ข้อ ด้านลักษณะของการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 10 ข้อ และด้านลักษณะโดยทั่วไปของผู้ที่เป็นพยาบาลในปัจจุบัน จำนวน 10 ข้อ

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 240 ชุด และได้รับคืนกลับทั้งหมด 240 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านผู้สอนและตัวแปรด้านนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)
3. สร้างรูปแบบการถดถอยที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ต่อองค์ประกอบด้านผู้สอนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะผู้สอน วิธีสอน สัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านผู้สอนและด้านนักศึกษา พบว่า เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านลักษณะของวิชาชีพการพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. องค์ประกอบด้านนักศึกษา ระหว่างด้านอัตมโนภาพ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ อัตมโนภาพมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และอัตมโนภาพยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. องค์ประกอบด้านผู้สอนและด้านนักศึกษาที่เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ได้คือ คะแนนข้อเขียน (SCORE) วิธีสอน (MET) และเจตคติต่อลักษณะของวิชาชีพการพยาบาล (ATPRO) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .42005 มีค่าอำนาจการทำนาย ร้อยละ 17.644 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย เท่ากับ .24748

เขียนเป็นรูปแบบการถดถอยของการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y = .27182 \text{ SCORE} - .15742 \text{ MET} - .15547 \text{ ATPRO}$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนราธิวาส มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ต่อบริการประกอบด้านผู้สอนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะผู้สอน วิธีสอน สัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนแสดงออกถึงคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดีในด้านดังกล่าวข้างต้นยังไม่เป็นที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลเท่าที่ควร และจากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความจริงประการหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยนต์ ชุ่มจิต (2530 : 64) ว่า การเข้ามาประกอบวิชาชีพครูมิใช่เป็นสิ่งที่ยากเพียงแต่ผู้ที่ประสงค์มีคุณสมบัติและความรู้ความสามารถผ่านเกณฑ์ตามที่หน่วยงานกำหนด ก็สามารถเข้ามาประกอบวิชาชีพครูได้ แต่การเป็นครูที่ดีมิใช่เป็นได้ง่าย ๆ และการจะหาครูที่ดีจริง ๆ ก็เป็นเรื่องที่ยากพอควร เหตุผลสำคัญคือครูก็คือปุถุชนเหมือนกับคนทั่ว ๆ ไป อย่างไรก็ตาม เมื่อรักที่จะเป็นครูก็ต้องพยายามทำตนให้เป็นครูที่ดีของศิษย์และของสังคม โดยสรุปครูที่ดีจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ คือ (1) มีลักษณะผู้สอนที่ดี หมายถึง ลักษณะทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น มีลักษณะเป็นผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ยุติธรรม สุขุมรอบคอบ มีความมั่นคงทางอารมณ์ รู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ตรงต่อเวลา มีความรู้กว้างขวาง แต่งกายเรียบร้อย และมีความประพฤติดี (2) มีวิธีสอนดี เช่น อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ผู้เรียนเข้าใจ สามารถปฏิบัติตามได้ และสามารถนำไปคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ (3) มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน เช่น มีความสนใจ เอาใจใส่ปัญหาของผู้เรียน เป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ ให้เกียรติผู้เรียน และมีความยุติธรรมในการตีพิมพ์ผลงาน (4) รู้จักจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ดีเหมาะสมมาประกอบการเรียนการสอน (5) มี

ความรู้ดีในด้านการวัด และการประเมินผลการเรียนการสอน ตรวจและแจ้ง
ผลการสอบรวดเร็ว เป็นต้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านผู้สอนและด้านนักศึกษา กับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เจตคติต่อวิชาชีวะการพยาบาล ด้านลักษณะของ
วิชาชีวะการพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
พยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้อง
กับการวิจัยของกองงานวิทยาลัยพยาบาล (2527 : 111-124) ว่า เมื่อนักศึกษา
พยาบาลเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ความคิดเห็นต่อลักษณะงานในวิชาชีวะการพยาบาลมีความ
สัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ
เมื่อนักศึกษาพยาบาลเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 2 ความคิดเห็นต่อลักษณะงานในวิชาชีวะการ
พยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง ตั้งระดับความมุ่งหวังต่อลักษณะของวิชาชีวะการพยาบาลสูง แต่เมื่อ
ช่วงนักศึกษาพยาบาลฝึกปฏิบัติงานมีโอกาสดำเนินรู้ลักษณะของวิชาชีวะการพยาบาลที่
แท้จริง ซึ่งสภาพที่เป็นจริงอาจไม่เป็นไปตามระดับที่มุ่งหวังไว้ ทำให้เกิดเจตคติที่ไม่ดี
ต่อลักษณะของวิชาชีวะการพยาบาล สอดคล้องกับการศึกษาของ พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์
(2533 : 2) ว่าเจตคติเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ คือ
การที่บุคคลได้มีประสบการณ์ด้วยตนเองกับสิ่งเร้านั้น ถ้าประสบการณ์ตรงที่บุคคลได้รับ
จากสิ่งเร้านั้น เกิดผลเป็นที่พอใจ หรือเป็นผลดีจะมีอิทธิพลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งเร้า
นั้น แต่ถ้าผลจากประสบการณ์ไม่เป็นที่พอใจ ก็มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อ
สิ่งเร้านั้นได้ ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำ อาจตั้งระดับความมุ่งหวังต่อลักษณะของวิชาชีวะการพยาบาลไม่สูงนัก
ดังนั้น ในสภาพที่เป็นจริงลักษณะของวิชาชีวะการพยาบาลเป็นเช่นไรก็ตาม ก็จะมีผล
รู้สึกพอใจ จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นผลให้เจตคติต่อลักษณะของวิชาชีวะการพยาบาล
มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล
นราธิวาส

3. องค์ประกอบด้านนักศึกษา ระหว่างด้านอัตมโนภาพ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้และยังสอดคล้องกับการวิจัยของซิกเลอร์ (Ziegler, 1970, 25) ที่พบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างอัตมโนภาพกับการเลือกชอบอาชีพของบุคคล และสอดคล้องกับข้อสรุปจากการค้นคว้าในการวิจัยของแสงเดือน บุญไทร (2515 : 10) ว่า ผู้ที่มีอัตมโนภาพในทางดีจะประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนดี การทำงานมีการปรับตัวได้ดี และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข จากผล การวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีความรู้สึก หรือเจตคติที่ดีต่อตนเอง มีแนวโน้มที่จะ เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล ในทางตรงข้าม ผู้ที่มีความรู้สึก หรือเจตคติที่ไม่ดีต่อตนเองมีแนวโน้มที่จะ เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลด้วย

4. องค์ประกอบด้านผู้สอนและด้านนักศึกษาที่เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ได้ดีที่สุดคือ คะแนนข้อเขียน รองลงมาคือ วิธีสอน และเจตคติต่อลักษณะของวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกันมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .42005 การที่ พบว่า คะแนนข้อเขียนเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้นั้น สอดคล้องกับการวิจัยของ กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย (2527 : 39) ที่พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาต่าง ๆ เป็นตัวทำนาย 9 ตัว สามารถทำนาย ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนนิเวศกรรมศาสตร์ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .371 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 และสอดคล้องกับการวิจัยของ แชฟเพล และคณะ (Chappell, et al., 1954 : 724-725) ที่ศึกษาการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชาย ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมิสซูรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ด้วยแบบสอบถามคัดเลือก 4 ฉบับ พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างแบบสอบถามคัดเลือกแต่ละฉบับกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนทั้ง 4 กลุ่ม มีค่าต่ำสุด เท่ากับ .441 และค่าสูงสุดเป็น .557 จากผล การวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงน่าจะเป็นบุคคลที่มี คะแนนสอบคัดเลือกสูง ซึ่งแสดงว่า เป็นผู้มีความรู้และสติปัญญาดี และพบว่า วิธีสอน

เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลรองลงมา สอดคล้องกับ
 ข้อเสนอการศึกษาในงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา (2520 : 3) ว่า การสอน
 เป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของอาชีพครู และครูที่สอนดีนั้นต้องมีการวางแผนการสอนและ
 เตรียมการสอน เพื่อนำวิธีสอน เทคนิคต่าง ๆ ตลอดจนศิลปการถ่ายทอดวิชาให้แก่
 นักเรียนมาใช้ เพื่อทำให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ และช่วยให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนสูง บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นอกจากนี้ พบว่าเจตคติต่อลักษณะของ
 วิชาชีพการพยาบาลเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล
 สอดคล้องกับการศึกษาในงานวิจัยของ วิรัตน์ ใจกลับบุผา (2517 : 119) ว่า
 การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในกิจการใด ๆ นั้นขึ้นอยู่กับ
 องค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่ง คือ เจตคติ แสดงให้เห็นว่า เจตคติมีความสำคัญ
 ต่อการเรียนของผู้เรียน เพราะหากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตนเรียนแล้ว
 ผู้เรียนจะมีกำลังใจในการศึกษา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ด้านการเรียนการสอน

1. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ ข้อหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติแก่ผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลโดยตรงในการที่จะปรับปรุงพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพของการศึกษาต่อไป จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ต่อองค์ประกอบด้านผู้สอนทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรที่ครูผู้สอนจะนำไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและความสามารถของนักศึกษา อันเป็นคุณลักษณะของผู้สอนที่ดี
2. จากผลการวิจัยที่พบว่า องค์ประกอบด้านนักศึกษาระหว่าง อึดมโนภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล มีความสัมพันธ์กันทางบวกน่าจะอนุมานได้ว่า หากครูผู้สอนสามารถหาวิธีการเพื่อเสริมสร้างอึดมโนภาพที่ดีให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนราธิวาสได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลก็จะสูงขึ้นด้วย

3. จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมาได้ คือ คะแนนข้อเขียนวิธีสอน และเจตคติต่อลักษณะของวิชาชีพการพยาบาล มีค่าอำนาจการทำนายร้อยละ 17.644 ซึ่งไม่สูงนัก แต่ก็มีส่วนช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เช่นกัน ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขให้นักศึกษาที่สำเร็จออกไปมีคุณภาพสูงชันั้น ทางด้านนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลควรขอความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขแต่ละแห่งที่เป็นเจ้าของทุน หาวิธีการคัดเลือกนักศึกษาที่มีความสามารถ มีความรู้ดี มีเจตคติที่ดีต่อลักษณะของวิชาชีพการพยาบาล และมีความต้องการที่จะศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล การกำหนดวันสมัคร วันสอบ ไม่ควรตรงกับวันสอบเข้ามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ การประชาสัมพันธ์ก็ควรกระทำให้ทั่วถึงโดยจัดวิทยากรแนะนำตามโรงเรียน ประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อผลที่ตามมา คือ สามารถคัดเลือกนักศึกษาได้ตามเกณฑ์ที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ เมื่อนักศึกษาเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลแล้ว ผู้สอนจะต้องตระหนักถึงการหาวิธีสอนที่ดี เหมาะสมกับผู้เรียนเสมอ และหารูปแบบแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเจตคติต่อลักษณะของวิชาชีพการพยาบาลอื่นจะทำให้ นักศึกษาพยาบาลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยในอนาคต

1. เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา ปีการศึกษา 2533 เท่านั้น จึงควรศึกษาตัวแปรเหล่านี้ซ้ำอีกกับนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมาปีการศึกษาต่อไป หรือกับนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่กว้างขวางและชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาหารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. ควรศึกษาคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา